

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popusti po dogovoru. In eratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Nepričakovan preokret v razvoju francoske vladne krize

Daladier je snoči vrnil mandat, po pojasnilih Brianda pa je ponovno prevzel misijo za sestavo vlade

Pariz, 30. oktobra. V zadnjih 12 urah je nastal v razvoju francoske vladne krize preokret, kakršnega francoska parlamentarna zgodovina bržkone še ni zaznamovala. Designirani ministrski predsednik Daladier je, kakor poročamo na drugem mestu, po brezuspešnih pogajanjih s socialisti ob 9. zvečer vrnil mandat za sestavo vlade. Po izjavi, ki jo je podal novinarjem, ga je napotilo k temu ne samo dejstvo, da so socialisti odklonili sodelovanje v njegovem kabinetu, marveč v mnogo večji meri dejstvo, da je tudi Briand odtegnil njegovemu kabinetu vsako podporo in odklonil sodelovanje kot zunanji minister, razen tega pa postavil zahteve, ki so za radikalno stranko nesprejemljive. Ta Daladierova izjava je izzvala v vseh političnih krogih velikansko senzacijo. Ko je Briand zvedel za njo, je podal potom »Agence Havas« obširno izjavo, v kateri naglašja, da je Daladier napačno tolmačil njegovo izjavo in da je samo vsled tega mogel nastati nesporazum, ki je dovedel do tega, da je Daladier vrnil mandat. Briand je slejkoprej pripravljen stopiti v njegovo vladno kot zunanji minister in ga podpisati po svojih najboljših močeh.

Ta izjava Brianda je povzročila nov preokret. Daladier je po posvetovanju s svojimi ožji prijatelji odšel ponovno v Elysee in umaknil svojo večerno vrnitev mandata, kar se je zgodilo menda prvič v Franciji. Predsednik republike Doumergue je vzel Daladierjeva pojasnila na znanje ter je pristal na to, da nadaljuje Daladier svoja pogajanja.

Še tekom noči se je Daladier ponovno sestal v Briandom in z zastopniki socialistične stranke, ki se je le z nezadovoljstvom izjavila proti sodelovanju v njegovi vladi. V političnih krogih sicer zelo dvomijo, da bi Daladier tokrat uspel, vsekakor pa ne izključujejo, da bodo socialisti morda sedaj glede na grožnjo Boncourja, ki je za sodelovanje v vladi in ki je zaradi odklonilnega stališča strankinega vodstva zagrozil z razcepom stranke, popustljivejši.

Pariz, 30. oktobra. Daladier je snoči vrnil svoj mandat za sestavo nove vlade. Včeraj popoldne je še zmanj poskušal, da bi sestavil svojo vlado brez sodelovanja socialistov. V Briandovem stanovanju je imel konferenco z Briandom in Tardieuom. Ko je odhajal od Brianda, je izjavil, da bo svoj mandat odložil, o čemur je ob 9. zvečer obvestil predsednika republike.

Položaj je zopet popolnoma nejasen in ni mogoče reči, kako se bodo dogodki razvijali. Možno je, da bo predsednik Doumergue poveril sestavo vlade kakšnemu zmernemu socialistu, morda Paul-Boncourju. Ako bi ne prišlo do tega, je verjetna

tudi vlada Brianda, če bi mandat sprejel, ali vlada Tardieua.

Vesti, ki so bile včeraj razširjene v zbornici, da bodo Paul-Boncour in nekateri drugi socialistični poslanci, ki so bili popoldne na zborovanju socialističnega narodnega sveta preglašeni v vprašanje udeležbe v vladi, izstopili iz socialistične stranke, se do sedaj ne potrjujejo. Gotovo pa je toliko, da je izbruhnil med pristajši in nasprotniki ideje, da bi se socialisti udeležili vladnih poslov, v okrilju socialistične parlamentarne frakcije, resen spor. Na večerji seji frakcije so Paul-

Boncour in tovariši ostro protestirali proti glasovanju v socialističnem narodnem svetu, češ, da se je izvršilo po njihovem mnenju nerednim potom. Socialistična frakcija je po dolgem posvetovanju sprejela s 43 : 11 glasovom dnevni red, v katerem obžaluje sklep socialističnega narodnega sveta, ki je v nasprotju s temeljnimi pravili in večinskimi interesi stranke in demokracije. Razen tega zahteva dnevni red za december sklicanje izrednega strankinega kongresa, ki naj zavzame glede na vprašanje udeležbe v vladi končnoveljavno stališče.

Krvavi obračuni med makedonskimi revolucionarji

Brezuspešno iskanje morilcev — Nezadovoljstvo zaradi pomankljivih varnostnih ukrepov

Sofija, 30. oktobra. AA. Dosedanja preiskava o umoru znanega protogovorca Todora Petra Ilčeva, nazvanega »Toskara«, ni rodila nikakega sadu. Listi skušajo ta umor tolmačiti tako, da je bil izvršen iz osvete. Rodbina ubitega Toskara trdi, da gre za medsebojne obračune med različnimi skupinami makedonske revolucionarne organizacije. Pred tremi, štirimi dnevi je obiskal Toskara znan pristaš Ivana Mihajlova. Policija kljub temu do danes še ni mogla izslediti te osebe, čeprav je splošno znano. Pred dnevi je obiskal pokojnega Toskara njegov prijatelj, policijski agent, ki je pri odhodu opazil nekega mladeniča, kako se je plazil okoli hiše. Ko ga je policijski agent ogovoril, je od-

vrnil: »Z vami vsemi bomo obračunali.« Policija je aretirala kakih 30 sumljivih oseb, o pravih morilcih pa še vedno ni sledu. Pri ogledu na kraju atentata je našla policija na postelji pokojnega Toskara revolver z dvema nabojema. Zanimivo je, da je bil petelin revolverja sprožen, iz česar sklepajo, da se je Toskara skušal v prvem hipu braniti, da pa je revolver odpovedal. Več oseb je izjavilo, da je videlo atentatorja in da je star kakih 25 let.

Sofija, 30. oktobra. AA. Lista »Zarja« in »Luč« kritizirata na uvodnem mestu prestolni govor, ker ne omenja niti besedice varnostnih razmer na Bolgarskem in ne napoveduje nikakih ukrepov, da se notranja varnost okrepi.

Po atentatu na italijanskega prestolonaslednika

Napad na fašističnega delavca v Luxemburgu — Atentator zahteva sodbo belgijskega sodišča

Trst, 30. oktobra. AA. »Piccolo« priobčuje poročilo belgijske brzojavne agencije o napadu antifašistov na italijanskega fašističnega delavca v Eschu v Luxemburgu, ki sta hotela proslaviti obletnico fašistične revolucije. Fašista sta bila hudo ranjena z revolverji.

Isti list poroča, da je preiskovalni sodnik skušal zadnje dni ugotoviti, ali je imel atentator na italijanskega prestolonaslednika sokrivce. Med drugimi je bil zaslišan inženjer Degrade, ki je že dalje časa v Belgiji. Degrade je izjavil, da se pozna z atentatorjem iz Pariza, kjer mu je atentator dal naslove raznih tiskov v Belgiji, narkar je odpotoval v Belgijo in se tu nastanil. Ker je preiskovalni sodnik ugotovil pravilnost teh navedb, je bil inženjer Degrade izpuščen iz preiskovalnega zapora. Atentatorja bosta branila dva odvetnika, eden iz Pariza, drugi iz Bruslja.

Bruselj, 30. oktobra. AA. Atentator na italijanskega prestolonaslednika De Rosa je zahteval, naj mu sodi belgijsko sodišče.

Poslanik Jan Šeba

Beograd, 30. oktobra. Danes zvečer se vrne v Beograd češkoslovaški poslanik na našem dvoru g. Jan Šeba, ki je bil, kakor znano, pri nedeljskih volitvah izvoljen za narodnega poslanca ter se bo umaknil iz diplomatske službe. V bližnjih dneh bo sprejet na dvoru v poslovilni avdijenci. Za njegovega naslednika je češkoslovaška vlada že zahtevala agremet.

Pristopajte k Vodnikovim družbil

Kongres bolgarskih socialistov

Sofija, 30. oktobra. Nedeljskega kongresa socialistične stranke se je udeležilo kakih 150 ljudi. Kongres je otvoril socialist Lučev in pozdravil prisotnega belgijskega delegata De Bruquera. V svojem govoru je vodja belgijskih socialistov pozdravil bolgarske socialiste kot odposlanece osrednjega urada druge internacionale. Nato je govoril o pomenu socializma in druge internacionale. Njegov francoski govor je prevajal posl. Sakazov, ki pa je pri tem postopal dokaj netočno in izpuščal vsa pomembnejša mesta, kjer je De Bruquere govoril o potrebi zblizanja in sporazuma Bolgarske z njenimi sosedi. Belgijski delegat je primerjal položaj Bolgarske s položajem Belgije, ki je tudi postavljena med dva rivala. Bolgarska naj bi glede na to uravnala svojo politiko tako, da bo živela s svojimi sosedi v miru in da se bo lahko posvetila delu.

Italijanski kralj pri papežu

Rim, 30. oktobra. Iz dobro poučenega vira se izve, da je obisk italijanskega kralja v Vatikanu določen na 12. novembra. Obisk se bo izvršil z največjim razkošjem. Avdijenca pri papežu bo popolnoma intimnega značaja. V januarju prihodnjega leta bo papež strogo zasebno obiskal italijanske kraljevske dvojice v vili Savoja. Poroka prestolonaslednika je določena na 12. decembra.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.805, Berlin 13.525—13.555 (13.54), Bruselj 7.945, Budimpešta 9.893, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 793.35—796.35 (794.85), London 275.55—276.35 (275.95), Newyork 56.355—56.555 (56.455), Pariz 222.82, Praga 167.05—167.85 (167.45), Trst 295.40—297.40 (296.40).

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: London 275.80, Newyork 56.42, Pariz 222.70, Milan 296.25, Curih 1095.90, Amsterdam 22.805, Berlin 1353, Dunaj 794.70, Praga 167.50.

Efekt: Vojna škoda 426, posojilo 85.5.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: London 25.17625, Newyork 516.00, Pariz 20.33, Milan 27.0325, Madrid 73.60, Berlin 123.51, Dunaj 72.53, Beograd 9.12625, Praga 15.29125, Bukarešta 3.805, Budimpešta 90.22, Sofija 3.73, Varšava 57.98.

Zopetni sestanek angleškega parlamenta

Važni in zanimivi problemi na dnevnem redu angleškega parlamenta — Macdonald bo posetil parlament prihodnji torek

London, 30. oktobra. Po trimesečnih počitnicah se je včeraj popoldne ponovno sestal angleški parlament. Ker je sedanje zasedanje nadaljevanje prejšnjega, se je otvorilo brez običajnih formalnosti. Na posamezne ministre je bila stavljen dolga vrsta vprašanj.

Minister dela Thomas je moral odgovorjati na mnoge interpelacije, ki so se bavila večinoma z vprašanjem brezposelnosti. Thomas je odgovoril, da bo na vsa ta vprašanja odgovoril obširno začetkom prihodnjega tedna in nudi na ta način zbornici priliko, da bo v polni meri izrazila svoje mnenje. Nadalje je izjavil Thomas, da je bil zelo prijetno presenečen z odgovorom delodajalcev na njegovo prošnjo za sodelovanje. Na vprašanje, kaj je z načrti elektrifikacije železnic, je odgovoril, da bo poročal o tej zadevi obširno prihodnji teden.

Tajnik za rudnike je izjavil, da bo poročal o skrajšanju delovnega časa v rudnikih v četrtak. Zunanji minister Henderson je izjavil, da bo nudi priliko za razpravo o protokolu, ki določa obnovev diplomatskih odnosov z Rusijo, kakor hitro bo to možno. V imenu trgovinekega ministrstva je izjavil Gillett, da je bilo na temelju eksportnih kreditov sklenjenih od angle-

ških izvoznikov 6 pogodb v znesku 133.270 funtov sterlingov za izvoz premoga, strojev in tekstilnega blaga v Rusijo. Zakladni minister Snowden je burno pozdravil od svojih pristavev izjavil, da bo ministrski predsednik Macdonald posetil zbornico v torek in bo v najkrajšem času poročal o uspehu svojega potovanja v Ameriko. Podtajnik za kolonije Lunn je izjavil, da bo poročal o palestinskih dogodkih po poročilu preiskovalne komisije, ki trenutno raziskava vzroke zadnjih nemirov v Palestini. Kolonialni urad je pripravljen upoštevati predloge konferenc židovskih in arabskih voditeljev o sporazumu med tema plemenima. Minister za poljedelstvo je izjavil, da je bilo posojilo za zboljšanje ribiških luk v višini 30.750 funtov sterlingov odobreno.

Zbornica je nato pričela z drugim čitanjem zakonskega načrta glede organizacije varstva obrežja. Trgovinski minister Graham je ob tej priliki izjavil, da bo vlada dovolila izdatno posojilo v ta namen, ki bo obenem pripomoglo k ublažitvi brezposelnosti. Končno je poštni minister navedel, da je vsa pošta izgubljenega letala »City of Rome« uničena. Letalo je vozilo pošto iz Karahija, Basra in Bagdada.

Klerikalci izključeni iz češkoslovaške vlade

Agrarna stranka prevzame vodstvo vladne koalicije — Osnovanje rdeče-zelene koalicije brez klerikalcev

Praga, 30. oktobra. Ker je dosedanja vladna koalicija ostala v manjšini, je nastala naravna potreba za sestavo nove koalicije. Ministrski predsednik Udržal je danes že pričel razgovore z voditelji agrarne stranke, ki je izšla iz volitev kot najmočnejša stranka s 46 mandati. Agrarna stranka je sklenila, da prevzame vodstvo bodoče vladne koalicije. Danes popoldne se bodo pričela pogajanja med agrarno stranko in strankami dosedanje vladne koalicije ter nekaterimi opozicijskimi strankami. Gre za sestavo takozvane rdeče-zelene koalicije, iz katere bodo izločene vse tri katoliške stranke. Tudi češki nacionalni demokrati bodo ostali izven vlade. Kakor vse kaže, bodo tvorile bodočo vladno koalicijo poleg nemških in čeških agrarcev obrtna stranka, češki narodni socialisti ter češki in nemški socialni demokrati. Nemški socialni demokrati so se že izjavili za sodelovanje v vladi in ne postavljajo nikakih načelnih zahtev. Razmerje med bodočo vladno koalicijo in opozicijo bo 154 : 146. Novo vlado bo bržkone se staval Udržal.

Odpor Madžarske proti reparacijskim obveznostim

Madžarska bo prisiljena k izpolnjevanju obveznosti na podlagi mirovnih pogodb

Pariz, 30. oktobra. Ves francoski tisk ostro obsaja Madžarsko zaradi njenega odklonilnega stališča glede ureditve vzhodnih reparacij. Kakor poroča »Petit Parisien«, je prišlo na včerajšnji seji do zelo ostrih preprirov. Madžari so predložili drugo svojo spomenico, ki je bila predmet debate. Predsednik komisije, francoski delegat Aron je moral celo izjaviti, da je ta spomenica prav tako intrazigentna kakor prejšnja. Češkoslovaški delegat Osusky je dokazal, da je Madžarska gospodarsko popolnoma obnovljena in da je njena industrija v primeri s predvojno ojačena za 30%. Madžarska lahko

med vsemi evropskimi državami najlažje plača svoje reparacijske obveznosti. Slično stališče je zavzel tudi jugoslovenski delegat. Končno sta morala tudi italijanski in angleški delegat obsojiti stališče Madžarske, ki onemogoča vsak mirni sporazum. Kakor vse kaže, bo morala druga haška konferenca ne glede na Madžarsko vprašanje rešiti vprašanje vzhodnih reparacij ali pa bo dobila reparacijska komisija nalog, da prišli Madžarsko k rigoroznemu izpolnjevanju obveznosti, ki jih je prevzela z mirovnimi pogodbami.

30 milijard dolarjev izgubljenih

Panika na newyorški borzi se nadaljuje — Mnogoštevilni samomori spekulantov — Mnogo industrij izgubile nad polovico kapitala

Newyork, 30. oktobra. Včerajšnje izgube na newyorški borzi so mnogo večje, kakor pa se je prvotno domnevalo. Po zanesljivih vesteh znašajo glasom snočne bilance ne samo eno, marveč 14 milijard dolarjev, kakršna vsota ni bila zabeležena še na nobeni borzi niti v času največjih poveljnih polomov. Vse kaže, da padanje tečajev še ne bo tako kmalu prenehalo. Predstavniki ameriških velebank, ki so imeli včeraj pozno v noč trajajočo konferenco pri Morganu, so izjavili, da je v tem primeru vsaka podporni akcija izključena. Lastnikov delnic se je počutila tolika panika, da prodajajo delnice za vsak denar, kar izključuje vsako stabilizacijo tečaja. Banke tudi nimajo toliko gotovine, da bi moge z nakupi dvigniti tečaj papirjev.

Najbolj so seveda prizadeti mali ljudje. Neštevilni mali spekulanti so

umičali in štedljivci ki so vlagali svoje težko prihranjene dolare na borzi, so oropani sadov svojega mnogoletnega truda in dela. Med temi malimi delničarji vlada največji obup in samomori so strahovito narasli.

Od početka padanja tečajev pa go danes znašajo izgube nad 30 milijard, pri čemur pa ne gre samo za izgube na tečajih, marveč v visokem odstotku za efektivne izgube na narodnem premoženju. Posebno hudo pa so prizadete veleindustrije, ki so izgubile v mnogih primerih nad polovico svojega kapitala.

Snoči se je vzšla seja upravnega odbora Federal Reserve Bank, ki se je udeležil tudi državni tajnik za finance Bellon, kar je izzvalo ogromno pozornost in kar se tolmači pri nas kot znak skrajno resnega položaja.

Augustus Muir

28

Črna maska

Roman

Ko je bil oblečen, je sklenil telefonirati na stanovanje svojega prijatelja in ugotoviti, kaj se je pripetilo. Toda Hepburnov lakaj Meikle ni vedel mnogo. Tudi on je bil dobil brzojavko, v kateri je bilo rečeno, da je njegov gospodar odpotoval za nekaj dni in ker bo potoval iz kraja v kraj, ni navedel naslova.

— Predno sem dobil brzojavko od gospoda Hepburna, — je pripomnil Meikle, — sem se bal, da se mu je kaj pripetilo.

— Strogo zaupno, gospod, vam povem, da je bila davi pri nas policija, — je nadaljeval Meikle. V stanovanje nad nami je bilo vloženo. Tam stanuje neka mlada dama. Policija domneva, da je odpotovala včeraj v Pariz, dokazov pa nima.

Sandy se je zasmeljal.

— Ne bojte se, Meikle, stavim glavo, da Hepburn ni vložil v stanovanje one mlade dame.

— Saj nisem mislil tako, gospod, — je vzkliznil Meikle ves v skrbeh.

— Telefonirajte mi, če dobite od gospoda kako obvestilo. Potovanje odgođim do jutri.

Sandy je sklenil počakati, da pride Hepburnovo pismo, potem pa ni več mislil na to.

Ko je pa hotel popoldne sesti v avto in se odpeljati v golfklub v Surrey, mu je lakaj sporočil, da čaka v sprejemnici nekdo, ki bi rad z njim govoril.

Sandy je pogledal na vizitko.

«St. John Moorcroft, 167 c, Charles Street.» — je čital.

— Ne poznam ga. Še nikoli nisem slišal tega imena. — Odprl je vrata in vstopil v sprejemnico.

Sv. John Moorcroft je bil mlad mož pri kupčevem obrazu in svetlomodrih, dobrodrušnih očeh. Svetle lase je imel skrbno počesane.

— Opravičiti se moram, gospod Crozier-Tate. Ta čas za posete ni primeren. — Njegov glas je bil mehak in pri-

jeten. — Pa preidiva takoj k stvari. Če se ne motim je Richard Hepburn vaš intimen prijatelj. Vsaj njegov lakaj mi je dejal, da je. Prihajam naravnost iz njegovega stanovanja.

— Sedite, gospod Moorcroft, — je dejal Sandy. — Kaj je z mojim prijateljem Hepburnom?

— Davi sem ga hotel posetiti, — je nadaljeval prišlec, — šlo je za važno zadevo, pa sem zvedel, da je odšel včeraj pozno ponoči z doma in da se še zdaj ni vrnil.

— Kaj ta nujna zadeva ne more počakati, da se vrne? — je vprašal Sandy. — Danes bi moral odpotovati z menoj v Francijo, pa si je premislil.

— Veste, kje je zdaj?

— Nimam pojma. — Pričakujem pa še danes obvestila od njega.

— Ah tako!

Prišlec je pogledal zamišljeno na svoje blesteče nohte, potem so pa blodile njegove modre oči po sobi. Za hip se je ustavil njegov pogled na kamnu, potem je pa blodil naprej. Sandy je takoj opazil vzrok te kratke pavze.

Naslonjena na šatuljo je stala tam kuverta, v kateri je bila Hepburnova brzojavka. Sandy je bil trdno prepričan, da je nepoklicani gost prečital brzojavko in položil kuverto drugam, čeprav je imel malo časa, ko je čakal v sprejemnici.

— Ah, tako! je ponovil St. John Moorcroft. — Ta zadeva je malo neprijetna. Če mi morete dati sedanjí naslov gospoda Hepburna ali povedati, kje bi ga mogel najti, vas ne bom nadlegoval s podrobnostmi. Ker ste pa njegov prijatelj in ker vam ne more biti vseeno, kaj se z njim zgodi, morate pač vedeti, da nastajajo težkoče in neprijetnosti.

Moorcroft je znova pogledal na svoje nohte. Njegov obraz je bil podoben maski, brez vsakega izraza.

— Kaj se je pa zgodilo? — je vprašal Sandy presenečeno. — Kaj je komu izbil oko? Stavim glavo, da je dotični falot to zaslužil.

— V stanovanje nad njim je bilo snoči vloženo, — je dejal Moorcroft mirno. — Tam stanuje mlada dama, gospodična Rosamunda Grey, moja bivša družabnica v trgovini s starinami. Davi sem bil v njenem stanovanju — še pred-

no je hišnik poklical policijo. Na tleh sem našel tole.

Moorcroft je potegnil iz žepa cigaretno dozo iz finega rjavega usnja. Obrobljena je bila z zlatom in tudi krog v sredini je bil zlat.

Sandy Crozier Tate je vstal in omahnil nazaj v naslanjač. Dozo je spoznal na prvi pogled. Bila je Hepburnova.

Straža

— Vidim, da jo poznate, — je dejal Moorcroft prijazno. — Vaš prijatelj je znan kot dober igralec cricketa. Poleg tega bo pri prihodnjih volitvah kandidiral za poslanca. Skratka, zdelo se mi je, da bi ne kazalo izročiti ta dokaz policiji.

— Za boga! — je zašepetal Sandy. — To je vražja zadeva. Prav ste storili. Njegovo ime bi bilo prišlo v javnost in novine bi ga bile pošteno razkričale. Gotovo bo znal pojasniti, kako se je to zgodilo.

— Seveda, seveda, — je dejal Moorcroft. — Ali bi bili tako prijazni, da bi mi izročili dozo in ga v mojem imenu pozdravili?

Iztegnil je roko z dozo, pa jo je spravil nazaj v žep, kakor da si je premislil. — Morda bo pa najbolje, da sam spregovorim z njim. To je neprijetna zadeva, pa naj jo presojamo tako ali tako. Gospodična Rosamunda Grey ni posebno na dobrem glasu.

— Gospodična Grey? Še nikoli nisem slišal, da bi jo Hepburn omenil, — je dejal Sandy. — Prepričan sem, da je ne pozna.

— Včeraj zvečer sta odšla skupaj z doma, — je dejal Moorcroft in se pomembno nasmehnil. — Dejati sem, da ta mlada dama ni posebno na dobrem glasu. Bolje bi pogodil, če bi dejal, da ni poštena. Dolžna mi je mnogo, a snoči je izginila in še naslova ni pustila. Moj jutranji poset pri nji je bil v zvezi z njenimi dolgi.

Moorcroft je vstal.

— Če bi javnost zvedela, da se je vaš prijatelj spečal s to žensko, bi bila njegova karijera najbrž uničena. Vi ste mož, ki pozna svet, gospod Crozier Tate. Zato sem prepričan, da me razumete.

Sokol

Kje so sokolski kroji?

Pri svečanostih ob odkritju Napoleono-vega spomenika je sodelovalo seveda tudi sokolstvo. JSS je izdal na članstvo poziv, da se udeleži sprejema v kroju v čim večjem številu. Uspeh tega poziva je bil ta, da je nastopilo okrog 200 članov v kroju. Z žalostjo moramo konstatirati, da je bil odziv članstva naravnost sramoten. To pa ni morda samo osamljen slučaj, ampak že nekaj let opažamo, da je število krojev pri javnih prireditvah od leta do leta manjše, nikar da bi raslo. Mučno je tudi gledati, kadar korakata pri pogrebih za sokolsko zastavo eden ali dva četverostopa.

Nekdaj, zlasti pred vojno, se je porabil vsak nastop sokolstva v kroju za manifestacijo sokolske ideje. In to v časih, ko je bodla rdeča srajca Nemce in nemškutarje, posebno pa vlado v očeh, in je bilo za marsikoga kolikor toliko nevarno, ako se je pokazal v sokolski srajci na ulici. Zlasti državni uradniki, pa tudi marsikateri privatni nameščenec je moral imeti precej zavednosti, pa tudi poguma, da je oblekel rdečo srajco. Dandanašnji se tega nikomur ni bati, in v zvezi temu je število krojev ob slavnostnih prilikah razmeroma veliko manjše kakor nekdanj.

Vzrok tega žalostnega pojava je več, toda nobeden ni takšen, da bi bil lahko članstvu v obrambo ali opravičilo. Poglaviti vzrok je pač pomanjkanje sokolske discipline. Kadar Savez, župa ali društvo izda poziv, da mora članstvo priti v kroju, je dolžnost vsakega člana, ki ima kroj, da ga obleče in se prireditve udeleži. Tudi to je ena izmed moralnih dolžnosti, ki jo član prostovoljno prevzame, ko stopi v Sokola.

Pri vseh nastopih zadnjega časa pogrešamo predvsem mlajše članstvo. Tudi pri zadnjem sprejemu je bilo tako. Opazili smo pač z veseljem starejše Sokole, ki se ne izmaknejo nobeni sokolski prireditvi, mladine pa ni bilo videti posebno veliko. Prejšnje čase je vsakdo s ponosom in veseljem oblekel rdečo srajco, dandanašnji se pa članstvo, zlasti mlajše, kar nekam sramuje, da bi se pokazalo na cesti v sokolskem kroju. Ni treba posebej poudariti, da član, ki se sramuje kroja, ni pravi Sokol.

Zadnje čase se je pri nas razpasla grda razvada, da na razne popolnoma sokolske prireditve niti savezni, župni in društveni funkcionarji ne prihajajo več v kroju. S tem dajejo, ne vemo, ali se sami zavedajo ali ne, ostalemu članstvu kaj slab zgled. Kako hočemo zahtevati od preproste člana, da obleče sokolski kroj za društveni javni nastop, če pa na pr. niti podstarosta društva ne smatra za potrebno, da ga obleče. Mislimo, da ne vpliva vzgojno na članstvo, če se savezni ali župni funkcionarji udeležijo župnega sokolskega zleta v civilu. Sramota je tudi, da se po nekaterih društvi pred letno javno telovadbo pri sebi razpravljajo in sklepa o tem, ali naj se za članstvo odredi kroj ali ne. Kdaj pa naj potem obleče Sokol kroj, če ne na svoj vsakoletni sokolski praznik — na dan javne telovadbe!

To je samo nekaj misli o tej za sokolstvo na vsak način zelo važni stvari. Dolžnost društvenih odborov in funkcionarjev je, da vzgajajo članstvo tudi na to stran, posamezniki pa lahko poleg tega, da sami vedno store svojo dolžnost, tudi z osebno agitacijo pri članih pomorejo sokolskim javnim nastopom v kroju do čim večjega in sijajnejšega uspeha.

— Zdravstveni tečaj za naraščajnice in mlajše sestre je priredila ČOS. Tečaj, ki se vrši vsako sredo od pol 8. do 9. ure zvečer v Tyrševem domu, je bil odprt dne 9. oktobra in bo trajal do 6. novembra. Na sporedu so tale predavanja: hrana, materinstvo in nega otroka, splošna higiena, pomen telovadbe za doraščajoča dekleta in mlade žene. Tečajnice si bodo tudi ogledale vse socialne zdravstvene naprave mesta Prage. Predavajo člani zdravniškega zbora ČOS.

Kdor hoče svež in zdrav ostati naj popije eno do dvakrat na teden pred začetkom kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice. Zdravniška poročila iz bohišnje svedočijo, da radi pijejo »Franz Josefovo« vodo zlasti bolni na črevesju, ledvicah, jetrih in žolcu, ker brez neprijetnih občutkov in posledic promptno odvajajo. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Spominjajte se slepih!

Zahvala.

Iskreno se zahvaljujemo za številne pismene in ustmene izraze iskrenega sočutja ob bridki izgubi našega ljubljene in nepozabnega sina, brata, strica, svaka, gospoda

Alfonza Mencingerja

Zahvaljujemo se z isto iskrenostjo vsem prijateljem in znancem, ki so se dejanski ali v duhu poslovili od nepozabnega, mu naklonili cvetja ter ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo gospodom aktivnim kakor rezervnim oficirjem, vojaštvu za častno spremstvo, gg. zdravnikom, zlasti dr. Jenku za požrtvovalno skrb in nego ob pokojnikovi bolezni, prečastiti duhovščini, pevcem, ki so se poslovili od pokojnika z ganljivo pesmijo in zastopnikom raznih društev, organizacij in korporacij.

Vsem iskrena zahvala!

Ljubljana-Bohinjska Bistrica, dne 28. oktobra 1929.

Žalujoča rodbina Mencinger.

Pogrebni zavod I. Gajšek, Vodmat.

Zahvala

Vsem, ki so ob smrti našega nadvse ljubljene soproga in ateka, gospoda

Draga Schwaba

izkazali nepozabnemu pokojniku v tako obilni meri spoštovanje in vdanost, kakor tudi za neštevilne dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli, izrekamo našo najtoplejšo zahvalo.

Posebno zahvalo smo dolžni vsem, ki so lajšali pokojniku njegove zadnje ure; dalje gg. pevcem »Merkurja«, »Glasbene Matice« in »Sloge« za prekrasno tolažilno petje, Sokolu I., Lovskemu društvu in številnim gg. trgovcem; dalje zastopnikom raznih oblasti, društev in organizacij, uslužbencem tvrde Schwab in končno še enkrat vsem številnim prijateljem in znancem, ki so našega ljubljene spremlili v tako častnem številu na njegovi poslednji poti.

Iskrena hvala tudi vsem darovalcem krasnega cvetja.

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek dne 31. t. m. ob 8. uri jutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V Ljubljani, dne 30. oktobra 1929.

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglaš Din 5.—

Gostilna »Krofi«

toči dojenjsko portugalsko. Dobijo se domače klobase. 2350

Dve sobi

s souporabo kuhinje in priključni na periferiji mesta oddam za takoj. Ponudbe pod »Stamovanje«/2351 na upravo »Slov. Naroda«.

Solidno učenko

z dobrim sopran-glasom, za boljše damsko tamburaško kapelo sprejememo takoj. Ponudbe na naslov: Mato Gojak, restavracija Sloga, Smederevo, 2348

Namiznih jabolčk

lepih, zimskih, posebno mošancarje, kupim takoj več vagonov. Ponudbe z najnižjo ceno prosim Peterlin, Sv. Peter pod gorami. 2349

Premog

in DRVA najboljši vrste dobavlja I. Pogačnik Bohoričeva 5. Telefon 2059 94-L

20odstotne kronske bone

kupuje Pučka štedionica, zakažni zavod d. d., Osijek, Desetičeva ul. 27. 97-L

Lepa hišica

z velikim vrtom na prikladnem prostoru za obrt in trgovino, v okolici Celja radi selitve ugodno naprodaj. Pojasnila daje Hojnik, pismonoša, Trnovlje pri Celju. 2347

»Schaffhausen« precizne žepne ure

Ivan Pakiž, Ljubljana, Pred Skofljo 15. 2326

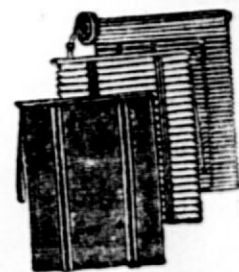
Srebrne krone

vsakovrstno zlato, zlatnike kupuje F. Čuden, Prešernova 1. 96/2

Makulaturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava, Slovenskega Naroda,

Žaluzije

lesenih tekstilnih rolet (dervo-nitki) rolete iz gradelna se dobe najceneje pri tvrdki PETER KOBAL Kranj — Slovenija Tel. interurb. 32

Ivan Pakiž, Ljubljana,

Pred Skofljo 15, nudi budilke (Weckerce) po Din 60.—, 3-letno jamstvo. 2307

Katera samostoj. dama

želi resnega znanja z boljšim go-spodom v svrhu skupnih izletov. Ponudbe z naslovom na upravo »Slov. Nar.« pod »Jesen«. 2316

MESEČNA
NAROČNINA
12
DIN

Najboljši in najcenejši insercijski organ. — Oglasi v našem listu imajo popoln uspeh. Mali ogl. beseda 50 p. Edini popoldanski list Slovenije. — Uprava Ljubljana. Knaflova 5

SLOVENSKI NAROD